

Het Duistere Pad

De oorlog 1940 1945 is voor de meeste Nederlanders een vreselijke tijd.

De mannen tussen 16 en 65 moeten dwangarbeider zijn in Duitsland en ga je niet vrijwillig en vonden ze je ,dan ging je tegen de muur zonder uitzondering .de Duitse moordbrigades waren over al en overal stierven onschuldige mensen door gerichte schoten van de moordbrigades.\Koen de man waar dit verhaal over gaat ligt plat op zijn buik te kijken wat er op zon vijftig eter voor hem afspeelt.

Een groep mensen met witte kaarten op hun hartstreek worden op een rij gezet. "vuur "klinkt hard over de velden.

Als uit een wapen klinken de schoten de slachtoffer storten tegen de aarde sommigen bewegen nog.

De man die vuur riep loopt naar de neergeschoten mensen toe en van dichtbij jaagt hij ze nog een kogel door het hoofd soms bij de slapen maar meest in de nek.

De mannen die de schoten losten staan er lachend bij er gaat een stenen kruik rond de mannen zetten die allemaal tegen hun mond en nemen een flinke slok.

De man de de genade schoten loste schopt nog een paar keer tegen een van de lijken maar er komt geen beweging meer uit.

Koen besluit op dat moment "ik ga me verzetten tegen dat tuig die tirannie ik ben liever dood dan hier aan deel te nemen ik sterf nog liever".

Zo begint het verhaal van een erg jonge verzetsman lees dit verhaal en beleef wat de dapperen van toen doormaakten."HET DUISTERE PAD" hoe een gewone jongen een dappere man kan worden in erg korte tijd.

Samson Spin; Dichter bij de oorlog komt je niet.

Het Duistere Pad

Samson Spin

Colofon

Uitgeverij Faja Lobi
Copyright © 2018 Samson Spin
Eerste druk: oktober 2018

Auteur: Samson Spin
Omslag: fabster
Binnenwerk: fabster

ISBN 9789402182156
NUR 689 – Oorlog en Vrede

Niets in deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
door middel van druk, fotokopieën,
geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke
andere wijze dan ook zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

1 KOEN'S BESLUIT	7
2 EEN HUZARENSTUKJE.....	19
3 ELLY'S BEVRIJDING	38
4 EEN BLOEDERIGE AFREKENING	54
5 EEN VEILIGE PLEK GEZOCHT.....	68
6 BOERENLEVEN IN OORLOGSTIJD.....	78
7 AANLOOP OP KERSTAVOND.....	95
8 ONDER WATER GEZET!.....	109

1 Koen's besluit

Dit verhaal speelt zich af in de weidse polder van de Wieringermeer. Het is zomer 1942; Nederland gaat al twee jaar gebukt onder de oorlog. Alle mannen tussen 16 en 65 moesten zich aanmelden voor de arbeidsinzet in Duitsland. Ze moesten zich melden op het gemeentehuis in de plaats waar ze woonden of op plekken die de Duitsers aanwezen. Maar Koen, een jongen van achttien jaar, koos er voor om te duiken en zich afzijdig van de oorlog te houden. Hij verschuilt zich al bijna twee jaar in het riet van de Wieringermeer, waar hij een bijna onzichtbare hut gemaakt heeft. De dichtstbijzijnde boerderij ligt op zo'n twee kilometer afstand.

De boer die eigenaar is van die boerderij is een goede Nederlander, ondanks het feit dat hij lid van de NSB is. Hij weet van de jongen in het riet, maar heeft besloten hem nooit aan de Duitsers te verraden. Sterker nog: Koen helpt vaak op de afgelegen boerderij als het veilig is. Hij helpt graag met uitmesten van de stallen, met melken of met welk klusje dan ook. Maar het liefst werkt hij in de boerderij, omdat buiten werken altijd riskanter is. Er zijn twintig koeien, die dagelijks twee maal gemolken moeten worden en daarnaast verbouwt de boer wintertarwe op zijn uitgestrekte landerijen. Omdat de polder zo weids is, kun je hier vrijwel niet verrast worden: je ziet iedereen al van verre aankomen. Bovendien komen de Duitsers vrijwel nooit in dit stuk van de polder. Alleen als er iemand gezocht wordt komen ze de boer vragen of die wat

gezien heeft. Maar dat is natuurlijk nooit het geval.

Toch is vandaag zo'n dag dat de Duitsers in de buurt komen: Koen ziet in de verte twee vrachtauto's rijden, de ene met een grijze huid, de andere met een open laadbak waar zo te zien een twaalfstal soldaten in zitten. Ze dragen allemaal een helm en houden hun geweer stevig vast tussen hun knieën. De twee Henschels komen nu in de richting van de boerderij. Ze stoppen daar niet, maar rijden door naar de sluizen, waar de Duitsers een fusilladeplaats hebben: een plek waar ze al eerder gijzelaars hebben gefusilleerd.

'Nee hè!' roept Koen uit. 'Ze gaan toch niet weer mensen doodschieten, die ellendige Moffen! Het is toch niet waar hè. Nee, dat wil ik niet!' Hij praat tegen zichzelf, want hij weet donders goed dat hij niets, maar dan ook helemaal niets kan uitrichten tegen die vreselijke oorlogsmachine. Die gedachte maakt hem strontmisselijk. Hij trekt zich verder in het hoge riet terug. Hij kan de plek waar het gaat gebeuren heel goed zien. Het is kwart voor tien in de morgen en hij weet dat de Moffen het liever heel vroeg in de ochtend doen, zodat niemand er iets van zou kunnen zien of horen.

Als de auto's de boerderij gepasseerd zijn ziet hij dat ze op zo'n anderhalve kilometer van de boerderij parkeren. Koen pakt uit z'n tas een kleine verrekijker om beter te kunnen zien wat daar gebeurt. Hij zorgt dat de vijand hem onmogelijk kan zien. Met zijn kijker is het net of hij zich niet op anderhalve kilometer afstand bevindt, maar op slechts

vijfhonderd meter. Hij tuurt door de oude kijker en ziet dat de wagens aan het einde van de doodlopende weg stoppen. Zodra de vrachtauto's stilstaan springen de soldaten eruit. Koen telt twaalf mannen en uit de cabine springen nog eens drie mannen in zwarte uniformen. Dat zijn SS'ers, weet Koen en de grijze zijn gewone soldaten. Het koude zweet breekt hem uit en de angst grijpt hem bij de keel, want de SS'ers waren nog maar één keer zo dichtbij. Dat was toen ze twintig gijzelaars executeerden omdat er een aanslag op een van hun soldaten was geweest. Dat was zo'n anderhalf jaar geleden, toen de oorlog nog maar het bezig was.

De klep van de andere auto wordt losgemaakt. Er stappen als eersten vier zwaar bewapende soldaten uit, eveneens in zwarte uniformen met die verschrikkelijke zilveren doodskop erop, het symbool van de SS. 'Heraus!' schreeuwen ze. De mensen in de vrachtwagen sidderen van angst als ze het bevel horen. De SS'ers schreeuwen zo hard dat Koen denkt dat men het in de hele Wieringermeer kan horen. Een achttal mannen en twee vrouwen springen uit de auto en kijken angstig om zich heen. Eén van de twee vrouwen heeft blijkbaar haar boeien weten los te krijgen en rent weg van de groep. Even laten de SS'ers haar rennen, tot ze zo'n vijftig meter van de auto's verwijderd is. Dan klinkt een schot, de vrouw grijpt naar de hemel boven zich en stort met een klap ter aarde met haar gezicht op de klinkerweg die haar naar haar eindbestemming heeft gebracht. Ze is niet dood, want ze trekt op een

heel vreemde manier met haar armen en benen. De man die haar neerschoot geeft z'n wapen aan één van zijn collega's en loopt op de vrouw toe. Intussen maakt hij zijn holster los om zijn revolver te pakken. Hij schiet haar van een paar centimeters afstand door het hoofd, maar het lukt hem niet haar met één schot stil te krijgen. Hij moet haar nogmaals van dichtbij schieten. Pas na het tweede schot is de vrouw eindelijk dood. Vloekend loopt de SS'er naar zijn maten terug.

De overige gevangenen worden met geweerkolven voortgedreven als onwillig vee. Met hun gezicht naar de zee voor hen moeten ze stilstaan. Gek genoeg doen ze dat en geven elkaar een hand. Op hun rug hebben ze allemaal een witte kaart van vijftien bij vijftien centimeter tussen de schouders, op harthoogte. Koen moet denken aan de schietkaarten op de kermis, waar je met een luchtbuks kon schieten op rozen of andere rommel. Eén van de zwartjassen kijkt of de gevangenen netjes op een rij staan. Dan loopt hij naar de soldaten, die op zo'n vijftien meter afstand staan. Heel even zijn de soldaten ontspannen, dan verstrakt hun gezicht. Ze krijgen een norse uitdrukking, mensen worden onmensen, massamoordenaars. Twintig soldaten moeten zeven onschuldige mensen doodmaken. Ze sterven alleen maar omdat ze dokter, professor of een ander hoogopgeleid beroep hadden voor ze opgepakt werden.

Drie kogels per slachtoffer, rekent de commandant. Hij roept 'Sieg Heil!' Zijn manschappen laten bijna hun geweren vallen als ze hem na willen doen.

‘Attentie,’ beveelt de commandant. De mannen nemen dit moment heel serieus.

Dan klinkt het: ‘Aanleggen,’ ‘Richten,’ ‘Vuur!!’

De geweren geven gezamenlijk een schot. Alle gijzelaars klappen dubbel als de kogels door hun lichaam jagen en de harten uiteenrijten. Allen liggen op de grond. De commandant loopt er met getrokken pistool heen en jaagt zijn slachtoffers een kogel door het hoofd. ‘Om ze uit hun lijden te verlossen,’ zegt één van de zwarthemden. Als de kruitdamp optrekt is het even heel stil in de polder. Dan klinkt de jammerde kreet van een wegvliegende grutto.

De hele executie heeft amper tien minuten in beslag genomen, maar laat op Koen een onuitwisbare indruk achter. Hij voelt een haat die zijn weerga niet kent.

De lijken worden, nadat ze de schietkaarten van hun ruggen afgetrokken hebben, in jute zakken gedaan en in de vrachtauto gegooid. De vrouw die probeerde te vluchten word als laatste zonder een greintje respect op de hoop lichamen gesmeten. De manschappen vertrekken; het enige wat ze achterlaten zijn de donkerbruine vlekken van het opdrogende bloed. En hier en daar liggen lege koperen hulzen van de verschoten patronen die de mensen in engelen veranderden.

Als de auto’s ver uit het zicht zijn loopt Koen naar de plek des onheils. Hij voelt daar het verdriet wat hier zojuist was. ‘Vuile rotmoffen,’ schreeuwt hij tegen de

nieuwsgierige, laagvliegende meeuwen. Daarbij bijt hij zo hard op zijn lip dat hij zijn eigen bloed proeft. Hij pakt een paar achtergelaten hulzen en loopt ermee naar het hoge riet. ‘Mij krijgen ze nooit! Ik schiet mezelf eerder kapot dan dat ik me aan dat tuig overgeef!’ zegt hij hardop.

Als de duisternis valt gaat hij onder zijn warme deken liggen luisteren naar de hoog overvliegende bommenwerpers die om deze tijd naar Duitsland vliegen. En in het donker loopt hij naar het huis van de boer om te vertellen wat hij die dag gezien heeft. Zelfs nu het donker is doet hij voorzichtig, want hij is te allen tijden op zijn hoede omdat de Duitsers overal zijn. Ze zijn niet vaak in deze afgelegen hoek van de polder, maar soms komen ze zonder aankondiging zomaar bij de boer langs.

De boer schrikt niet als Koen de keuken binnenloopt. Binnen is het warm en gezellig. De ramen zijn geblindeerd. Dat heeft de bezetter bevolen, zodat de geallieerde bommenwerpers op hun nachtelijke vluchten geen enkel aanknopingspunt hebben en nooit weten of ze boven land of zee vliegen. In de steden zijn verschillende mensen doodgeschoten omdat ze niet verduisterd hadden en de nachtelijke patrouilles dat gezien hadden. Die mensen werden dan door de ramen doodgeschoten.

‘Ga zitten, jongen,’ zegt de boer vriendelijk. ‘Wat verschrikkelijk wat hier vandaag gebeurd is! Ik wist echt niet dat dat zou gebeuren.’ Hij is lid van de NSB, maar dat moest wel, anders was hij z’n bedrijf

kwijtgeraakt. Alleen NSB'ers mogen een bedrijf hebben.

‘Nee, daar rekt niemand op. Geen zinnig mens kan zoiets bedenken! Beesten zijn het, die zich ook hier vlakbij ophouden en nergens voor terugdeinzen!’

Een tijd lang zitten de twee vrienden stom voor zich uit te staren, drinken hun cichorei-koffie en eten in stilte een groot stuk vlees dat in de pan lag af te koelen.

‘Gelukkig heb ik een paar stuks vee mogen houden,’ begint de boer. ‘Dat heb ik aan het lidmaatschap van de NSB te danken. Twee boerderijen verderop zijn de boer en boerin naar Duitsland gedeporteerd omdat ze tegen het regime protesteerden en daar hebben ze toen een NSB'er ingezet. Want de vijand heeft het voedsel dat de boeren verbouwen heel hard nodig. Daarom moet je altijd buiten beeld blijven, wat er ook gebeurt! Ik ben erg op je gesteld en zie jou als de zoon die ik nooit gekregen heb. Ik vind het altijd gezellig als je me helpt en ik ben blij dat ik iets voor je kan doen.’

‘Ja, dat weet ik hoor,’ zegt Koen. ‘En ik zal u helpen zoveel ik kan, dat beloof ik. Ik zie me al staan met een groep soldaten achter me die me gaan doodschieten. Dat idee lijkt me vreselijk, temeer omdat we niet weten waarom ze die mensen doodschieten. Misschien alleen om angst te zaaien. Nou, dat doen ze, de hufters!’

‘Er stond geen aankondiging in de Telegraaf, de krant van de Duitsers, over de executie.’

‘Meestal doen ze het in een dorp of stadscentrum,

om de mensen angst aan te jagen. Maar dit keer waren er geen kijkers bij, alleen een paar SS'ers.' 'Kom jongen, we drinken een borreltje en dan gaan we slapen. We moeten deze vreselijke dag gauw vergeten.'

Even later is Koen onderweg naar zijn hut in het riet. Hij kleedt zich niet uit, maar gaat met z'n kleren aan onder de wollen AaBe deken liggen en denkt terug aan de gelukkige tijd voor de oorlog, zo'n twee jaar geleden. Hij woonde bij zijn ouders in het stadje Enkhuizen aan het IJsselmeer, waar zijn vader werkte als zaadveredelaar bij een grote zaadfirma. Op school was Koen geen uitbinker en ging al jong als slagersknecht werken. Maar toen de oorlog uitbrak smeerde hij hem naar de Wieringermeer, omdat zijn vader, een ras-NSB'er die in uniform partijkranten stond te verkopen, wilde dat hij als vrijwilliger naar Duitsland zou gaan. Het NSB-lidmaatschap was een soort religie waar zijn hele familie aan mee deed. Zijn vader en moeder waren al lid sinds het begin omstreeks 1935. Zijn oudere broer Jan was vrijwillig naar Duitsland gegaan en ingelijfd in het Duitse leger. Hij deed zelfs mee bij de inval in Polen in september 1939. Zijn kleine zusjes waren te jong en zijn moeder te onnozel om echt te begrijpen wat er allemaal plaatsvindt in naam van die NSB.

Koen echter was een echte rebel. Hij was zich ervan bewust dat zijn houding hem op een dag het leven kon kosten, maar dat kon hem niets schelen. Hij had een pistool en zou zich zelf doden als hij opgepakt